

PROSJEKTRAPPORT
FOR
DKB-TILKNYTTET KOMPETANSEBARNEHAGE

SKJOLDTUN BARNEHAGE

2011-12

”LEVENDE SPOR”

PRESENTASJON AV PROSJEKTET :

Skjoldtun barnehage har siden 2000 kalt seg en kulturbarnehage. Kulturaktiviteter har vært og er en viktig del av livet i barnehagen. Skjoldtun barnehage kjennetegnes ved sitt arbeid , både med **lokal og global vinkling**.

Kunst-og kulturarbeidet vårt skal vises gjennom hele året, og følge årshjulet vårt.

I årets Land Art-prosjekt jobber vi virkelig i lokalmiljøet til barnehagen.

Den globale vinklingen blir i år, som de siste 2 årene, fokusert på Brasil.

Dette landet og dets kultur må vi bare bli bedre kjent med, for hvert år som går.

I år skal vi fortsette med å gjøre barna kjent med den brasilianske kampsport-dansen CAPOEIRA.

Vi har siden våren 2009 vært en 4-avdelingsbarnehage med til sammen 55 barn ; 18 barn på småbarnsavdelinger i alderen 1-2 år , og 37 barn på storbarnsavdelinger i alderen 3-6 år.

Det er viktig for oss å lage kunstprosjekt der alle barna er involvert.

Hva kan alle barna være med på ? Dette har vært avgjørende for vårt valg av emne også i år. I tillegg var det avgjørende at en pedagogisk leder i barnehagen, Lill-Iren, har vært deltidsstudent ved Høgskolen i Bergen : PUB = **pedagogisk utviklingsarbeid i barnehagen** med vekt på fagområdet **kunst, kultur og kreativitet**.

Hennes prosjektoppgave gikk inn i barnehagens kunstprosjekt. Dette prosjektet ble derfor et prosjekt vi jobbet med gjennom hele barnehageåret 2011-12.

Vi ville jobbe med kunstuttrykket **LAND ART** - og prosjektets tittel ble **”LEVENDE SPOR”** .

Land Art betyr naturkunst,- det betyr at vi lager noe ute i naturen ved bruk av naturmateriale.

Det betyr at når barna har laget en konglehaug, skrevet navnet sitt med epler eller laget et stort byggverk med kvister og pinner (kanskje inspirert av Andy Goldsworthy), så mener vi at det er Land Art. Barna har satt spor etter seg, som gjerne andre som ferdes i naturen vil se.

Fra Lill-Iren sin rapport :

Det var satt av to uker og alle barna skulle gå på to-tre turer. 5 åringene gikk til sjøen, hvor de samlet ulike naturmateriale i hauger. Men før vi kunne sette i gang med å lage noe med de forskjellige naturmaterialene, måtte barn og voksne plukke boss. Dermed snakket vi med barna om hva som hørte til i naturen, og de kom med forslag på hvorfor det er så viktig at vi tar vare på naturen, om forurensing og hva som skjer hvis vi ikke tar vare på den. Etterpå fikk barna i oppgave å lage det de ville med naturmaterialet de hadde samlet. Noen laget noe

alene, mens andre samarbeidet. Da de var ferdig fortalte de hva de hadde laget til de voksne, noen hadde laget noe konkret, mens andre hadde laget «kunst» som de sa. Vi pratet om høst og barna fortalte og kom med forslag til hva som skjer med naturen om høsten. Dagene etter skulle barna se hva som hadde skjedd med det de hadde laget, og det ble mange forslag og undring i sammen med barna. De fikk også i oppgave å lage forskjellige former, og vi så etter former i naturen. De fleste barna var ivrige, og det virket som de hadde fokus på det de holdt på med. Det var noen av barna som ikke var interessert, og de utforsket området på sine egne premisser.

Med 4 åringene gikk vi til en åpen plass i et boligstrøk, der var det en del trær og busker. Det ble tema høst også her, og barna gikk i gang med å samle blader i forskjellige farger, barnåler, steiner, pinner og blåbær. Noen gikk i gang med liv og lyst, mens andre trengte støtte av de voksne. Det at vi voksne satt i gang å lage noe, inspirerte barna og de begynte å hjelpe. Et barn med spesielle behov samlet sammen en stor haug med barnåler i en vanddam og sa at det var hundemat. Et annet barn laget en bro over noen blåbær med en pinne, han strevde med å få den til å stå, og fant forskjellige løsninger slik at broen ikke skulle falle ned. Dagen etter hadde broen falt ned og gutten startet å bygge opp igjen broen. Det var inspirerende å se hvor fokusert enkelte av barna var når de holdt på med land Art.

Vi var like ved barnehagen med treåringene, oppe ved noen store lønnetrær. Treåringene er en stor gruppe og det var vanskelig å få alles oppmerksomhet, de fleste løp rundt og sparket i alt løvet. Men de fleste satt i gang å samle blader etterhvert, noen samlet blader til mamma og noen laget bladhauger som skulle være hus til maurene. En gutt laget en kaptein Sabeltann skute, og en annen fant en stubbe som ble til et troll. Det var interessant å se at flere av treåringene samarbeidet, to jenter laget et mønster med nyper, og andre laget hus av blader, pinner og blomster.

De fleste barna ville ha min oppmerksomhet, og min anerkjennelse for det de hadde laget. Vi gikk tilbake dagen etter og det ble spørsmål og undring over hva som hadde skjedd med det de hadde laget. Var det vinden, eller regnet, eller kanskje biler og mennesker?

Vinterens prosjekt ble som bestilt, det kom snø og kulde. Vi dro med alle gruppene (bortsett fra småbarnsavdelingene) med buss til skogen på Stend . Der hadde ikke barna vært før så de gikk i gang med å utforske området. Etter hvert samlet de naturmateriale, og startet med å lage forskjellige mønstre i naturen. De fleste brukte ikke snø og is, og det overrasket meg, og jeg satt i gang å lage noe av snø for å inspirere, men barna brukte det de fant inne i skogen.

Det jeg opplevde på disse turene var at flere barn laget noe, og de holdt fokus over lengre tid enn høstens prosjekt. Vi laget også bål på disse turene, og grillet pølser, noe barna synes var stor stas. Det ble også en del undrende spørsmål rundt bålet. Hva er en flamme, og hvorfor brenner det? De to gruppene som var i skogen sist kunne se spor etter de andre gruppene, og de fant det de andre hadde laget dekket av snø.

Barna på småbarnsavdelingene bygget med naturmaterialer i barnehagen, og vi voksne hadde tatt med kongler og pinner. De hadde også noen turer til en fotballbane like ved barnehagen, der samlet de selv kongler, pinner og steiner. Det var de voksne som satte i gang å lage forskjellige mønstre med naturmaterialene, så kom barna og hjalp. De yngste laget hauger, som de kastet utover, og det virket som de hadde en gøy aktivitet. Noen viste ingen interesse, og ville leke som de pleier når vi er ute. Med de yngste hadde vi flere økter, både planlagte og ikke planlagte, og det var de samme barna som viste interesse. Da det var vinter, bygget vi snømenn og snø kaniner, og barna pyntet med steiner og pinner. Vi frøs vann med forskjellige farger, og barna viste stor interesse da de fikk se resultatet. Barna ville smake og leke med isklumpene, men de voksne syntes det ble for mye griseri, så det ble en kortvarig aktivitet.

Alle øktene ble dokumentert med flotte bildeserier som ble laminert og hengt på veggene i garderobene og på avdelingene. På forhånd fikk barna se bilder av Land art-kunst, og noen av disse hang også på avdelingene.

Vårens prosjekt var det kunstneren Mia Øquist som hadde ansvaret for. Hun fikk fritt spillerom og vinklet det slik hun ønsket. Alle gruppene hadde to økter med henne. De laget sti i barnehagen, pakket inn trær, gravde fram meitemark og så på og laget former i naturen.

Personalet i barnehagen er enig om at det har vært et flott barnehageår, og vi tror at både barn og voksne sitter igjen med gode naturopplevelser, gode undrende samtaler, og vi har lært om Land Art, og kommer nok til å arbeide videre med naturkunst også neste barnehageår.

Tor Åge Bringsværd sier: «Det er forventet at barn er fantasifulle. Det forventes også at de vokser det av seg». Vi som arbeider med barn må hindre at det skjer, ved å være lekne i sammen med barna, undre oss i sammen med dem og være lyttende voksne.

Fra Mia Øquist sin rapport :

Opplegg til alle barn i alle aldre

Skjoldtun Barnehage ville at alle barn i alle aldre skulle få være med i opplegget. Dette var viktig for barnehagen. Det vil si kurset skulle være to ganger på hver avdeling/gruppe over to uker slik at alle fikk gjøre noe. Det å ha litt tid til alle i barnehagen istedenfor å ha en spesifikk gruppe over lengre tid var en ny vri i forhold til prosjektene jeg har vært innom i sammenheng med Den Kulturelle Bæremeisen. Alderspennet fra 1-2 åringene til 5-6 åringene er veldig stort, dette var en spennende og utfordrende oppgave. Det gikk veldig bra og det var en veldig lærerik prosess for min del.

Mine erfaringer med aldersgruppene

Det å kunne i to uker oppleve det å formidle Land Art til alle de ulike aldersgruppene og personalet var en kjempespennende periode.

Barna ser og hører på ulike måter, de er selvsagt inne i sine ulike perioder og det er personalet også.

De yngste på 3 årsgruppene var opptatt av å finne makker inni rammer som vi skulle grave fram bilder i. Bildene ble makkehus som det bodde krypdyr inni. I denne settingen har rammene fått en annen betydning enn et bilde, det er blitt en lek. I en slik setting er det kanskje ikke nødvendig å forklare der og da at vi lager kunst, men heller bruke kunsten i å leke.

Små barn er ofte i opplevelsen akkurat der og da, når nye ting skjer blir det fort glemt. Når et tre ble pakket inn i kurset for 1-2 åringene var det noen som syntes det var veldig skummelt, de ble kjempe glad når treet ble pakket ut igjen. Det er ikke så viktig at kunstnere heter Jean Claude og at de har pakket inn en hel skog. Det viktige for dem var å oppleve at treet ble borte og kom fram igjen, eller at steinen som ble dyppet ned i guldmaling skiftet farge. Formidlingen her var å bruke kunstprosjekter som en opplevelse.

De eldste på 4 års gruppen var raskt ute å meddele at steinen som vi malte til gull skulle taes med hjem til mamma og pappa. Når jeg viste et bilde av Richard Long sin sti og spurte dem om de så hva bildet viste, svarte mange at dette var en sti. Det å se sammenheng mellom bildene og stien som vi lagde sammen forsto de godt.

Den eldste gruppen med 5-6 åringene var veldig klar for oppgaver som de skulle løse. Da jeg kom hadde de allerede begynt å lage kunst i et tre på eget initiativ som de ville vise meg. Denne gjengen var veldig motivert for å gjøre ulike oppgaver og vi brukte litt mer tid på å snakke om bildene som de fikk se.

Alle gruppene var kjempegøy å jobbe med. Å se variasjonen i betydning av alder var utrolig lærerikt på en slik intensiv periode.

Videreføring av kurs

Under opplegget kom personalet med mange idèer om videreføring av prosjektene vi har gjort. Dette opplegget kunne tatt utgangspunkt i større prosjekter som vi jobbet sammen med. Jeg valgte å gjøre mange ulike små praktiske oppgaver for å være innovent i den allsidighet Land Art har. Deretter er håpet at barnehagen kan få lyst å bruke mer tid på disse prosjektene. En grein som blir malt kan i framtiden bli et prosjekt der et stort tre er malt i en farge, eller en liten gullstein kan bli et stort berg i gull. Sirklene med steiner kan bli store innstillinger, fotografier med bilder av mønstre som bli laget i sanden kan bli en bok. Poenget er at personalet og barna har fått prøve litt ulike ting som forhåpentligvis kan inspirere til nye prosjekter.

Kronologisk oversikt over kunstaktivitetene i barnehagen dette barnehageåret :

Det er viktig for oss at vi driver kulturarbeid gjennom hele året, og at vi både har et lokalt og et globalt perspektiv. I rammeplanen står det : ”Barnehagen har en viktig rolle som arena for utvikling av kulturell identitet. Vekselspill mellom formidling og barna sin egen aktivitet skal være en del av barnehagens særpreget. Barnehagen må være åpen for impulser fra den lokale, regionale, nasjonale og globale verden.”

15.09.11 : Fotballdag i barnehagen. (Fotball er også kultur!)

16.09.11 : Teater ”Delfinen”, Hordaland Teater , DKB-invitasjon

20.09.11 : Konsert m/ folkemusikkgruppa TINDRA i barnehagen, for alle barna.

Uke 39,40,42 : Høst-LandArt-prosjekt , aldersinndelte grupper, 3 dager / gr. (Se beskrivelse over)

28.10.11 : Barnehagens HØSTFEST m/ egenunderholdning og god mat, for alle.

01.11.11 : Konsert m/ ”Jens Brun & De Hattemakers” , DKB-invitasjon, i bhg, for alle

10.11.11 : Teater ”Knutsen & Ludvigsen” DNS, på kveldstid, der vi inviterte barnehagefamiliene til felles-tur.

21.10.11 : 2 av de ansatte på Mini-Røris-kurs. Etter den tid, har vi hatt fast MiniRøris-grupper for alle barna på de store avdelingene, - aldersinndelte grupper på tvers av avdelingene. Dette er flott trim og en flott kombinasjon av musikk og bevegelse!

17.11.11 : Berit styrer hadde norsk folkemusikksamlinger m/ barna i Kvernabekken miljøbarnehage.

24.11.11 : Fotballcup I Vestlandshallen, alle 06-barna våre.

06.12.11 : Teaterkompaniet Grep m/ forestillingen ”Ulla Krulle og det fortryllende julekortet”, i barnehagen, for alle barna.

20.12.11 : Juletreffest for alle barna i bhg. Egenlaget underholdning og god mat!

24.01.12 og 31.01.12 : 08-barna på utstilling m/ THEODOR KITTELSEN sine bilder på Bergen kunstmuseum.

02.02.12 : 06-barna på samme utstilling

07.02.12 : 07-barna på samme utstilling

I det faste årshjulet i Skjoldtun barnehage, har vi en **eventyr- og folkemusikk-dans-periode i januar og februar**, som ender opp i en eventyrfest. Da er norsk folkemusikk- og dans i fokus..

30.01.12 : 06-barna på besøk på Siljustøl. Siljustøl inviterte barnehagene i Ytrebygda til besøk. Da vi hørte dette, tok vi kontakt og spurte om også vår kulturbarnehage kunne få være med på denne opplegget. Vi hadde et forbesøk av Monica Jangaard. Vi fikk utlevert et materiale m/ fakta, historier, kart og lydfiler , som ble benyttet som forarbeid. Besøket på Siljustøl var veldig vellykket. De tok virkelig barna på alvor og hadde laget en spennende og interessant dag. I etterkant har barna tegnet tegninger til Sæverud sin musikk. Disse tegninger ble laget som en utstilling på vårens familiedag på Siljustøl, og skal henge oppe utover sommeren. Da kan alle turistene se barna sine tolkninger !!

Vinter-LAND ART –prosjektet i februar : Alle barna på de 2 store avdelingene reiste til Stendaskogen. Fant de Kittelsen sine snøtroll der? Det ble snødager , som vi håpet! De reiste 3 ganger til skogen; aldersinndelte grupper på tvers av avdelingene. Det er kjekt og nyttig å samarbeide på denne måten.(Se beskrivelse over)

10.02.12 : Konsert og danseforestilling i barnehagen m/ danser SILJE ONSTAD HÅLIEN og felespiller NINA FJELDET. De dramatiserte et eventyr, og dette fenget alle barna, - fra 1-6 år. En fantastisk forestilling .(Berit kjenner disse artistene, og de ville ”prøve” ut sin nye forestilling for oss.)

24.02.12 : Eventyrfest der barna selv viste sine eventyr-prosjekt for hverandre, - dramatisering, dans og sang. I år arrangerte vi festen ute, - for troll liker seg ikke inni hus! Vi har et perfekt ute-område , der trollene liker seg godt, så dette ble en annerledes, men vellykket fest.

17.02.12 : Første planleggingsmøte m/ kunstner MIA ØQUIST.

09.03.12 : Design og håndverkslinja på Slåtthaug vgs innledet et samarbeid med barnehagen denne høsten. De ønsket ”å låne” barn for å sy kostymer . Kostymene ble inspirert av Riddertiden, så her ble barna skapt om til prinsesser, riddere, narrer m.m. De flotte kostymene, som barnehagen nå er eier av, inspirerte til å lage teater, og vi inviterte Slåtthaug-elevne for å overvære forestillingen. Mange stolte barn og ”skreddere”.

16.03.12 : Konsert for alle barna i barnehagen m/ soulartist TATIANA. (Hun er i familie med ett av barna i barnehagen.) Hun lærte oss også et par barnesanger på portugisisk.

19.03.12 : Konsert for alle i barnehagen m/ Heidi Marie Vestrheim, - et DKB-tilbud.

28.03.12 : De eldste barna i barnehagen presenterte sitt **KUNSTNERISKE INNSLAG** på åpningen av årsmøtet i Bergen Utdanningsforbund, - sang, spill og dans (norsk folkemusikk- og dans, hip-hop og brasiliansk sang og Capoeira-dans.)- Overveldende tilbakemeldinger !!

16.03.12 : Konsert i barnehagen, for de store avd., m/ MADS BERVEN og fl.. DKB-tilbud.

Uke 15-16 : PROSJEKT-UKER m/ MIA ØQUIST. (Se beskrivelse over.)

15.06.12 : Lill-Iren presenterte Skjoldtun barnehage sitt prosjekt på VilVite-visningsdagene.

16.05.12 : Kunstnerisk innslag m/ de eldste barna, på VilVite-presentasjonsdagene, i regi av DKB-/Kompetansebhg.

01.06.12 : 07-barna på teaterforestillingen ”Spaghetti” , regi Festspillene. DKB-tilbud. En fantastisk flott forestilling.

14.06.12 : Skjoldtun barnehage , representert med de 2 store avdelingene, deltok på ROCKEFESTIVALEN på Unneland barnehage, sammen med 9 andre barnehager. Alle deltok m/ 10-15 minutters musikalsk innslag på scenen.

18.06.12 : Sommerkaffe i barnehagen m/ foreldre, søsken og besteforeldre på besøk :
Vi hadde laget en utstilling som viste LandArt-aktivitetene vi har hatt dette barnehageåret. Utstillingen var selvfølgelig utendørs, - oppi trærne o.l. Barna sang og danset , og så måtte foreldrene også delta i de tradisjonelle fotballkampene, der barn og foreldre / tidligere barn og personale, må gjennomføre sine kamper ! I disse tider arrangeres EM i fotball, og dette markeres i barnehagen, med bl.a. flaggene til hvert enkelt land som deltar. Fotball er , som tidligere sagt, også kultur!

PROSJEKTTEAMETS SAMMENSETNING :

Teamet består av Trine Simensen Løvold (pedagog 2 på avd. Abelone) , Morten Bakken (pedagog 2 på avd. Lurvelegg) Lill-Iren N. Brandshaug (ped.leder på Olle Bolle / student / prosjektleder) og Berit Skeie (styrer). Styrer utformer søknader og rapporter, da vi ser at prosjektet ikke inneholder midler til å ”frikjøpe” personalet ut fra sin avdelingsjobb. Rapporten inneholder deler av eksamensoppgaven til Lill-Iren. Hele barnehagen er med på prosjektet, alle 4 avdelingene, - til sammen 55 barn.

Personal / Kompetanse : Personalgruppe med mange pedagoger og personer med mye erfaring. Vi har en grunnbemanning på 2 pedagoger og 1 assistent på hver stor avdeling. Vi har , når vi utvidet personalgruppa, skrevet i utlysningsteksten at vi ønsket personale med interesse for kultur.

Verktøy brukt i prosessen :

Vi har 1 digitalt kamera og 1 bærbar pc på hver avdeling. I tillegg er det noen i personalet som har speilreflekskamera som brukes flittig. Foto-interessen og kunnskapen om å ta gode bilder, utvides stadig. Data-kunnskapen til personalet, er veldig ulik, men vi blir stadig bedre alle sammen. Barnehagen har et digitalt video-kamera, og noen av oss har nå tilegnet oss begynnende redigeringskunnskaper, slik at vi har produsert små-filmer fra prosjektene våre. I vår ”stor-stue” / amfiet , har vi investert i meget godt musikkanlegg, prosjektor og lerret. Da kan vi ”leve opp igjen” noen av opplevelsene våre.

TEORIBAKGRUNN :

Roar Bjørkvold har sagt følgende om barns basiskompetanse, noe vi i barnehagen vår er enige i :

- Gleden ved å leve
- Motet til å skape
- Evnen til å lære
- Trangen til å leke
- Kraften til å vokse

Kunst er viktig for alle mennesker fordi den rommer store muligheter for opplevelser, kunnskap og ny erkjennelse.

Derfor legger vi til rette for at barna våre skal få den kunnskap og forståelse som skal til for at de gjennom hele livet vil oppsøke den uuttømmelige skatt som finnes i vårt kunst- og kulturliv.

Vi mener og tror at barn lærer og forstår bedre dersom de selv deltar i kunstneriske prosesser.

Vi tror at barns opplevelser og erfaringer med det kunstfaglige feltet, er nødvendig for et menneskes personlige vekst. Dette har blitt slått fast i en undersøkelse gjennomført i 60 land i UNESCO. Professor Anne Bamford, som har ledet prosjektet, sier: ”Internasjonale undersøkelser viser at selvtilliten hos barna vokser. Bedre selvtillit gir mer positive holdninger til skolen , mindre fravær og elevene blir bedre til å lese og skrive”.

”Gjennom arbeid med kunstfag i barnehagen har vi muligheter til å møte barna nettopp der de er, - i det kreative , det skapende og det opplevende. I dette feltet er det at de virkelige gode menneskemøter finner sted. Barnet er av vesen undrende, og ved å undre oss sammen med dem, kommer vi dem i møte og oppdager nye veier og stier som vi kan gå sammen.”
(Skriftserie nr 3/2009, Høgskolen i Bergen)

Rammeplanen gir barnehagen et omfattende samfunnsmandat , da de sier at barnehagen skal :

- Sørge for at det blir samspill mellom kunstfagene og barnas lek
- Fremme barnas lyst til å utforske estetiske områder
- Motivere barnet til å uttrykke seg
- Stimulere barna til å iaktta estetiske fenomener
- Sørge for at barna opplever kunst og møter kunstnere

Fra Lill-Iren sin rapport :

Når barn er ute i naturen bruker de alle sansene sine. De lukter, berører, ser , hører og

gjærne smaker, særlig de yngste barna. Barna får estetiske sanseinntrykk i møte med naturen.

«De varierte sanseinntrykkene gir grunnlag for undring og fascinasjon, følelser, forestillinger

og tanker som kan bearbejdes gjennom skapende aktivitet til ulike kunstneriske uttrykk. Karakteristisk for barn er at de i stor grad lærer og erfarer gjennom allsidig bruk av alle sanser og i direkte kontakt med objekter eller situasjoner. For dem er det å se, lytte, ta på, føle, lukte, smake og bevege seg på en måte å bli kjent med seg selv og omverdenen på, og et grunnlag for begrepsdanning og estetiske opplevelser, for intellekt og følelser» (Gullberg, V. H. 1996, s .151)

Barnehagen forplikter seg også til å ha et **globalt perspektiv**, og vi ønsker å bli kjent med **BRASIL** sin kultur på nye måter. I år har vi hatt capoeira-dans-opplæring. En instruktør fra Kolibri-prosjektet har vært i Bergen i 3 måneder i vinter. I løpet av denne perioden, hadde vi Renan i barnehagen 4-5 ganger. Han hadde da capoeira-undervisning for de eldste barna i barnehagen.

Organisasjonen KOLIBRI-Carf arbeider i dag med ca 2000 barn og ungdommer i favelaen/slummen utenfor Sao Paulo . De jobber forebyggende , slik at disse barna skal unngå å havne ute på gaten. Barna må forplikte seg til å gå i offentlig skole. Så kan de komme på sentrene som gir kurs og aktivitetstilbud innen «fag» som barna kjenner godt fra sin egen hverdag: sport, kunst og kultur. Gjennom maling, dans, hip hop, capoeira, fotball, matlaging, perkusjon, instrumentopplæring og teater får barn og unge oppleve mestring og kompetanseheving, uten å ha den formelle kompetansen som det tradisjonelle utdanningssystemet krever. Slik får de muligheten til å etablere en ny vei til å klare seg sosialt og økonomisk. Det bygger selvtillit og troen på seg selv og egen mestring.

Dette arbeidet har vi mye å lære av . Det er inspirerende å ha et nært samarbeid med denne organisasjonen. En stor opplevelse er det også å få besøk av ungdom fra prosjektet i Brasil. 3 ungdommer er på besøk i Bergen i juni, og vi håper vi får besøk.

EVALUERING :

Hva var bra og hvorfor :

Jeg brukte boken «Levende spor» av Jan Erik Sørenstuen som inspirasjonskilde til arbeidet med land art, og prøvde å formidle det til mine medarbeidere.

. Målene med Land Art adopterte vi av (Sørenstuen 2011)

- å få øynene opp for et steds estetiske kvaliteter i form, linje, farge, tekstur, stofflighet, og rom i naturen.

- det kan lages mønstre og formasjoner blant annet ved å sortere materialer

- naturens og dens materialer gir direkte sanseerfaringer, skjerper persepsjonsevnen og utfordrer evnen til konstruksjon og komposisjon med tilgjengelige materialer.

- naturen gir oss mulighet til å arbeide i store formater

- det er viktig å lære barn å bli begeistret for estetikken i naturen. Ved å bruke den i lek kan vi utvikle barns evner til estetiske opplevelser.

Disse målene var tilknyttet arbeidet med barna. Andre mål for personalet var pedagogisk dokumentasjon, bedre samarbeid på tvers av avdelingene (altså personal samarbeid), og å tenke nytt i forhold til formingsfaget. Med disse målene arbeidet vi med kunst, kultur og kreativitet i løpet av prosjektet.

I den nye rammeplanen (Kunnskapsdepartementet, 2011, s. 42) står det: «Barnehagen må gi barn mulighet til å oppleve kunst og kultur og å uttrykke seg estetisk. Å være sammen om kulturelle opplevelser og å gjøre eller skape noe felles, bidrar til samhørighet. Barn skaper sin kultur ut fra egne opplevelser». Dette synes jeg vi gjør i aller høyeste grad i vår barnehage og hovedsatsningsområdet vårt er kultur. Barnehagen er en kulturbarnehage og vi er en kompetanse barnehage i Den kulturelle bæremsen. Vi har arbeidet med mange ulike prosjekt, men i det daglig er det musikken som står i sentrum.

Barnehagens mål for kunst, kultur og kreativitet:

- La barna føle glede ved sang, musikk og dans

- La barna føle glede ved bruk av tegning, maling og annen forming

- La barna oppleve gode kunstmøter

- La personalet få bruke seg selv og utvikle sine ressurser innenfor disse fagområdene.

Metoden for å nå disse målene er daglige sangstunder, ukentlige musikkstunder med vekt på å lytte til musikk, samt få kjennskap til instrumenter, dans og bevegelse. Vi skal sørge for at barna får tilgang til bøker, bilder, instrumenter, utkleddingsutstyr, rikelig og variert materiale, og verktøy for skapende virksomhet. Videre skal vi sørge for at barna opplever gode kunstmøter, at de får oppleve konserter/teater og gå på utstillinger. Invitere kunstnere til å arbeide med barna i barnehagen, og vi skal sørge for en estetisk dimensjon i fysisk miljø og innhold. (Årsplan for barnehagen 2011-2012)

Alt dette gjør vi, men vi kan hele tide utvikle oss og bli bedre på det vi driver med. Det er selvfølgelig en leders ansvar å øke personalets kompetanse. I et utviklingsarbeid vil alle få noe kunnskap om prosjektets tema, og vi er hele tiden i en utvikling. For at det skal skje en utvikling i en organisasjon trengs det endring, og endringene må skje over tid. Man kan oppleve motstand i forhold til endringsarbeidet, fordi mange føler frykt for det ukjente og gjerne fordi en føler at det blir dobbeltarbeid over en periode. Derfor tror jeg det er nødvendig å jobbe med prosjekt som går over en lengre periode som et år, og at prosjektet videreføres.

Gotvassli (2001) mener at grunn til motstand også kan være at personalet ikke forstår behovet for endring, og man synes det fungerer greit slik det er. (Kvistad & Søbstad 2005) Hvem har vel ikke kommet med nye forslag og fått tilbakemelding på at «det har vi prøvd før og det fungerte ikke, vi gjør det slik vi pleier» En annen årsak kan også være at personalet kan føle det truende med forandring, fordi de da føler at de ikke mestrer jobben de utfører. I vår barnehage har vi lange og gode tradisjoner, og det er vanskelig å «rokke» ved disse, samtidig er vi åpne for forandringer så lenge vi beholder tradisjonene.

Å møte motstand kan også være et sunnhetsteg, mener jeg. Det viser at personalet er engasjerte og har et eierforhold til sitt eget arbeid, og som leder må det respekteres. Men det som er viktig er å utfordre motstand, og reflektere over dem og finne nye måter å tenke på.

Medvirkning

I Lov om barnehager (barnehageloven § 1 Formål, 2. ledd.) står det at barn har rett til medvirkning i barnehagen, og da er det viktig å ta barna med i vurderingsarbeidet, og at de må bli hørt og forstått om egne opplevelser og erfaringer. Men hvordan får vi barna med i planleggingsprosessen? Det har vært og er en utfordring og få barns medvirkning inn i det daglige arbeidet i barnehagen, og å forstå forskjell på barns medvirkning og det at barn skal bestemme alt selv. Jeg synes at barnehager som er inspirert av Reggio Emilia gjør dette på en god måte i følge boken «Kvalitetsarbeid i barnehagen» (Kvistad & Søbstad 2005)

Der tar enkelte barnehager utgangspunkt i barns medvirkning og det blir et dyptgripende prosjekt, hvor dokumentasjon og pedagogisk dokumentasjon anvendes for å følge barnets læringsprosess og kreativitet, men også personalets læringsprosess om barnets læring.

Her har vi mye å lære. Selv om vi er god på dokumentasjon, så er det den pedagogiske dokumentasjonen som er viktig. For «Dokumentasjon kan bli pedagogisk dokumentasjon når den benyttes til å drive den pedagogiske prosessen fremover, når den dokumentasjon blir gjenstand for en kritisk og reflekterende praksis. Det er først når dokumentasjonsmaterialet fører til analyse, refleksjon og tolkning det kan kalles pedagogisk dokumentasjon»
(Kristoffersen 2006)

Hva kan bli bedre og hvordan kunne prosjektet blitt bedre?:

Det er ønskelig at hele personalet skal få mest mulig ut av prosjektarbeidet. Vi prøver å fordele , slik at alle skal få med seg like mye, men vi ser at skal den ”vanlige“ barnehagehverdagen fungere , kan ikke alle få alt med seg.

AVSLUTNING :

Et nytt innholdsrikt og kulturelt barnehageår er nå omme. Vi er spent på hvordan Den Kulturelle Bæremeisen skal fungere etter at prosjekt-tiden er omme.

Skjoldtun barnehage er og blir en kulturbarnehage.

Litteraturliste:

- ”Vi trenger hvalsang i utdanningen” . Skriftserien 3/ 2009 , Høgskolen i Bergen
- ”Kunst,kultur og kreativitet” , Kunstfaglig arbeid i barnehagen. Kari Bakke,
- Bakke, K., Jenssen, C. & Berggaf Sæbø. (2011) *Kunst, kultur og kreativitet*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Gullberg, V.H. (1996) *Barns bildeskaping-utvikling og forutsetninger*. Kompendium. Høgskolen i Bergen.
- Jackobsen, D.I. (2004) *Organisasjonsendringer og endringsledelse*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Jonstij, T. & Tolgraven, Å. (2003) *Hundre måter å tenke på*. Danmark: N.W. Damm & Søn
- Kunnskapsdepartementet(2011) *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver* (rev.utg.). Oslo: Departementet.

- Kvistad, K. & Søbstad, F.(2005) *Kvalitetsarbeid i barnehagen*. Oslo: Cappelen Akademiske forlag.
- Lov om barnehager (barnehageloven). Kapittel 2. Barns og foreldres medvirkning. §3. Barns rett til mevirkning.
- Sørenstuen, J-E, (2011) *Levende spor*. Bergen: Fagbokforlaget
- Åberg, A. & Lenz Taguchi, H. (2006) *Lyttende pedagogikk:-etikk og demokrati i pedagogisk arbeid*. Oslo: Universitetsforlaget
- Hjemmesiden til Mia Øquist : www.miaoquist.no
- Hjemmesiden til KOLIBRI-CARF : www.carf.no

